

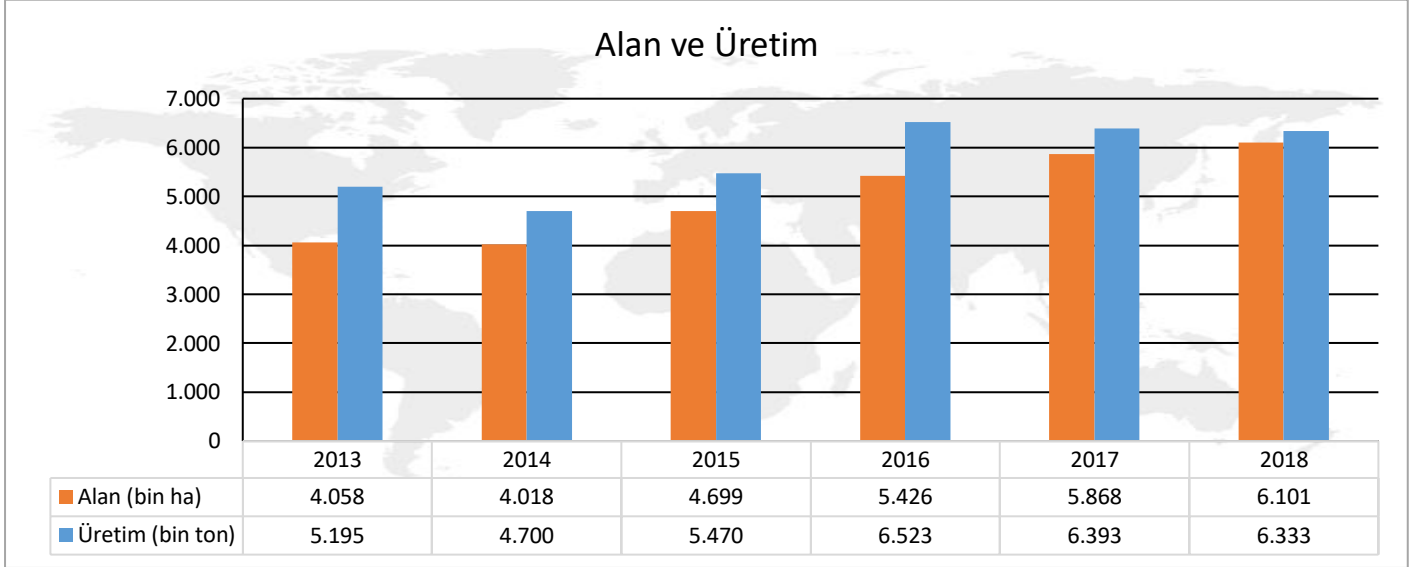

ÜRÜN MASALARI MERCİMEK BÜLTENİ

SAYI: 9

TEMMUZ 2020

DÜNYADA MERCİMEK

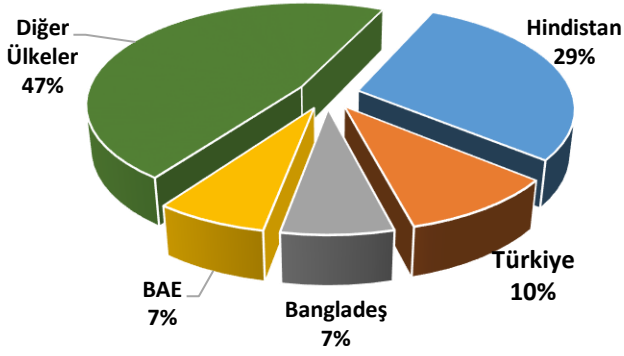
Kaynak: FAO

2018 yılı FAO verilerine göre **6,1 milyon hektar** alanda **6,4 milyon ton** üretim gerçekleşmiştir. 2017 yılına göre üretim alanlarında artış mevcut iken küresel ısınmaya bağlı olarak yaşanan iklimsel sorunlar önemli üreticilerden Kanada ve Hindistan'ın üretim miktarlarının azalmasına neden olmuştur. Dünya ortalama verimi 2017 yılında 109 kg/da iken 2018 yılında 104 kg/da olarak gerçekleşmiştir.

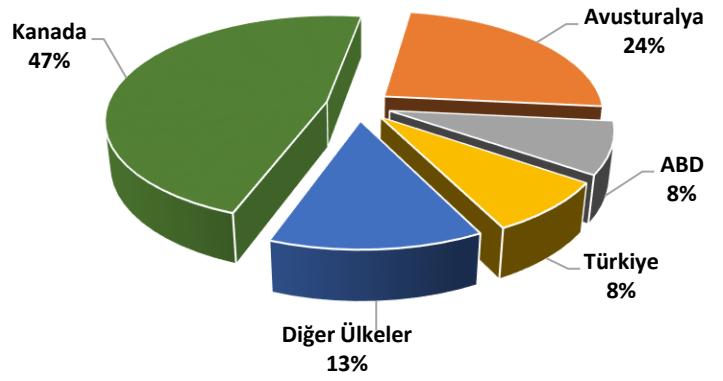
Hindistan'da mercimek üretiminde yaşanan sorunlar ve ithalatta vergi indirimine gidilmesi dünya piyasalarında hareketliliğe neden olmuştur. Özellikle Avusturalya ve Kanada ihracatçıları arasında yaşanan rekabet uluslararası piyasada mercimek fiyatlarında artışa neden olmuştur. Kanada Mayıs ayında Nisan ayı mercimek ihracatının %41 fazlasını (326,5 bin ton), Avusturalya ise Nisan ihracatının %36 fazlasını (72 bin ton) gerçekleştirmiştir.

Bununla birlikte uluslararası analistler tarafından Avusturalya stoklarının Temmuz ayı sonunda tükenmesiyle iki ülke arasındaki rekabet durumunun son bulacağı, Kanada stoklarının ise Hindistan'ın Kasım ayı hasat dönemine kadar yeterli olacağı öngörülmektedir.

Mercimek İthalatı (2017)

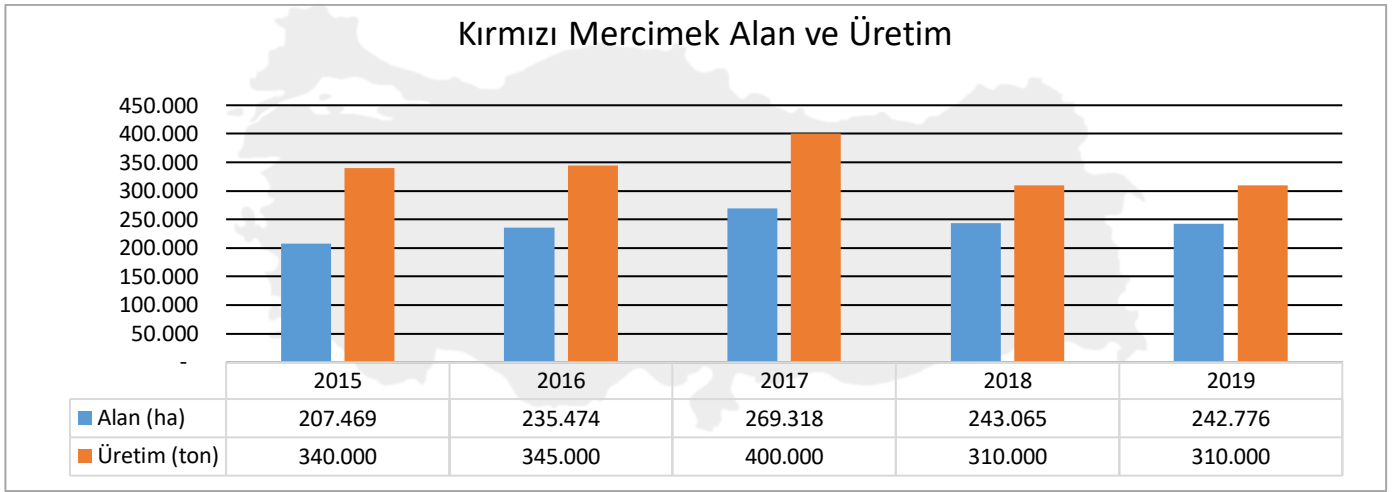

Mercimek İhracatı (2017)

Kaynak: FAO

TÜRKİYE'DE MERCİMEK

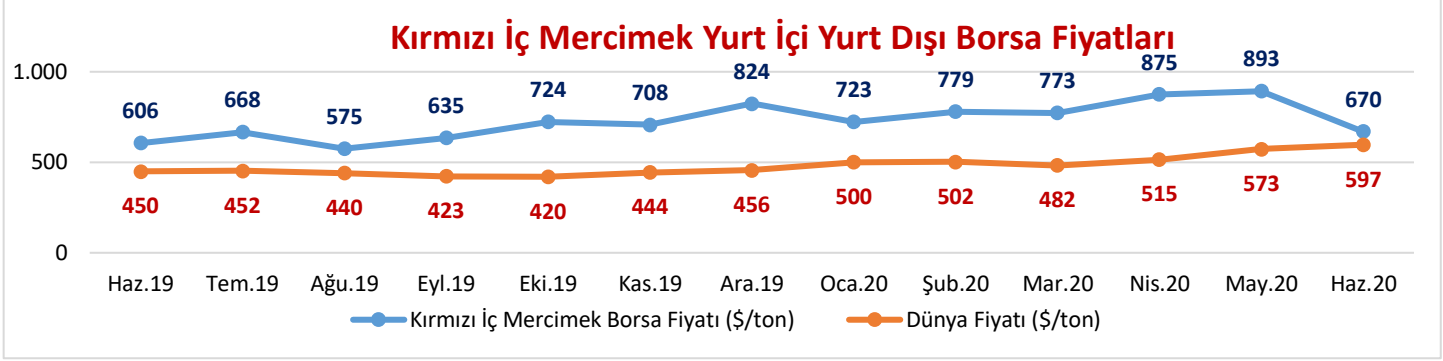

Kaynak: TÜİK

Ülkemizde diğer baklagil ürünleri gibi bir dönem düşüş yaşayan mercimek üretimi, yapılan destekleme ve proje uygulamaları ile bir miktar artış göstermeye başlamıştır. Ancak henüz istenilen seviyelerde değildir.

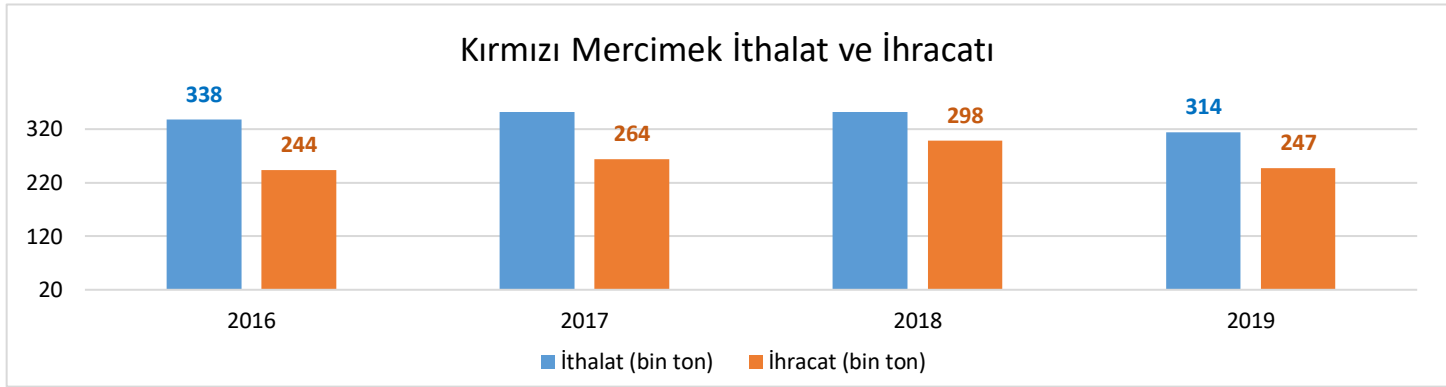
TÜİK 2018/2019 pazarlama yılı verilerine göre yeterlilik oranı kırmızı mercimek için **%75**, yeşil mercimek için **%87**'dir. Türkiye kırmızı mercimek tüketimi **364 bin ton**, kişi başı tüketim **4,4 kg/yıl** iken yeşil mercimek Türkiye tüketimi **43 bin ton**, kişi başı tüketim **0,5 kg/yıl**'dir.

Haziran ayı süresince yurt içi borsalarda naturel kırmızı mercimek fiyatı 5.000 TL/ton, kırmızı iç mercimek fiyatı 7.000 TL/ton civarlarında seyretmiştir. 2020 yılı Ocak ayında 500 \$/ton olan Kanada küçük kırmızı mercimek fiyatı ise Haziran ayı sonlarına doğru 617 \$/ton'a kadar yükselmiştir. Lezzet, aroma ve mikro element bakımından zengin olan **ülkemiz mercimeği, dış ticarete yurt dışı fiyatlardan daha yüksek fiyata işlem görmekte ve yüksek fiyatlara alıcı bulmaktadır.**

Kaynak: STATPUB, Mersin Ticaret Borsası, T.C. Merkez Bankası ilgili yıl/ay dolar kuru alınmıştır.

DIŞ TİCARET

Kaynak: TÜİK, GTİP No: 71340000013, 71340000019

2019 yılı ithalat - ihracat dengesine bakıldığında ise kırmızı mercimekte yaklaşık **33 milyon \$'lık ülkemiz lehine** fark bulunmaktadır.

2019 yılı ilk beş aylık ithalatı 126 bin ton, ihracatı ise 118 bin ton iken 2020 yılı aynı dönemdeki ithalat 269 bin ton, ihracat ise 175 bin ton olarak gerçekleşmiştir.

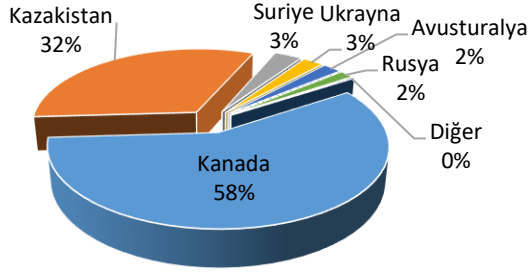
2019 ve 2020 yılları ilk beş ayları karşılaştırıldığında **pandemi kaynaklı olarak Orta Doğu pazarında meydana gelen baklagil talebindeki artışın DİR kısıtlaması öncesi ithalattaki artışı tetiklediği düşünülmektedir.**

2016/1 Sayılı Tarım Ürünlerinde Dahilde İşleme Rejimi Genelgesi gereğince mercimek için 1 Mayıs - 30 Eylül tarihleri arasında ithalat yapılmamaktadır.

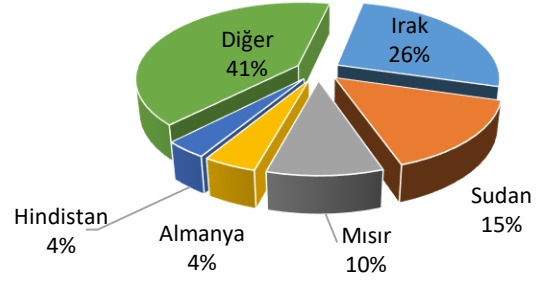
Bu uygulama ile ülkemiz mercimek hasatlarının yoğunlaştığı dönemde fiyatların düşmesini önleyerek üreticilerimizi korumak amaçlanmaktadır.

İthalatta Kanada ve Kazakistan önemli yer tutarken, ihracatta Orta Doğu ülkeleri önemli bir paya sahip olup 2020 yılı ilk beş aylık dönemde de bu durum değişmemiştir.

İthalatın Ükelere Dağılımı

İhracatın Ükelere Dağılımı

Kaynak: TÜİK, GTİP No: 71340000012, 71340000013, 71340000019

DEĞERLENDİRME

- Genel Müdürlüğümüzce atıl arazilerin tarıma kazandırılması ve ilave üretim alanları kazanmak amacıyla %75'i hibe tohum dağıtımı ile pilot 5 ilde başlatılan proje alanlarında Genel Müdürlüğümüz uzmanlarından oluşan heyetler gelişmeleri yerinde takip etmek üzere saha ziyaretlerine devam etmektedirler.
- İklimsel koşullarının uygun geçtiği 2019/2020 üretim sezonunda Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde hasatlar tamamlanmıştır.
- Borsa fiyatlarının 4,5-5 TL arasında seyrettiği kırmızı mercimekte pandemi kaynaklı fiyat artışının devam edeceği beklentisi nedeniyle TÜİK I. tahminine göre 350 bin ton rekor beklenen ürünün büyük bir kısmı henüz piyasaya arz edilmemiştir.
- Konya ilimizde hasat için biçim başlamış olup (%60 civarında) ürünler tarlada kurutma aşamasındadır. İç Anadolu Bölgesi genelinde hasatların Temmuz ayı ortası itibarı ile yoğunlaşması beklenmektedir.
- Yeşil mercimek biçimlerinin Temmuz ayı ortası itibarı ile başlaması beklenmekte olup hali hazırda iklimsel şartlar uygun devam etmektedir.
- Saha ziyaretlerinde üreticilerden gelen verim kaybına neden olan yabancı ot ile mücadele konusundaki etkili ilaç talepleri ilgili Genel Müdürlüğe bildirilmiştir.

HAZIRLAYAN

Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü
Tarım Havzaları Daire Başkanlığı

☎ 0 312 258 84 03

✉ urunmasalari@tarimorman.gov.tr